

SEMMELWEIS EGYETEM
Egészségügyi Közzszolgálati Kar

**Interdiszciplináris családtudományi mesterképzési
szak**
Mintatanterv és tanulmányi tájékoztató

Budapest, 2020.

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK.....	2
I. INTÉZMÉNYI KERET ÉS ELÉRHETŐSÉG	3
II. KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK.....	4
III. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK.....	8
IV. TANTÁRGYI HÁLÓ	10

I. INTÉZMÉNYI KERET ÉS ELÉRHETŐSÉG

Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet

A Mentálhigiéné Intézet 2010 áprilisától a Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közzszolgálati Kar intézményeként folytatja tevékenységét.

Az Intézetben jelenleg egy mesterképzés folyik (szociális munka mesterképzés,), valamint hat szakirányú továbbképzés (mentálhigiénés szakirányú továbbképzés, mentálhigiénés lelkipogondozói szakirányú továbbképzés, laktációs tanácsadó szakirányú továbbképzés, integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció, közösségi és családi mediáció, iskolai szociális munka). Intézetünk feladatkörébe tartozónak tekinti a végzett hallgatók praxiskísérését, a kutatáson alapuló folyamatos curriculum-fejlesztést, a képzési szakanyagok készítését, valamint a segítő szakemberek képzését és továbbképzését.

Intézetigazgató: Dr. Pethesné Dávid Beáta Judit, egyetemi tanár

Szakfelelős: Dr. Albert Ildikó Fruzsina, egyetemi tanár

Elérhetőségeink:

Postacím: Mentálhigiéné Intézet, 1428 Budapest, Pf. 2.

Cím: Budapest, 1089, Nagyvárad tér 4. XIX. em.

Tel: (1) 266-0878

Fax: (1) 214-5685

Honlap: semmelweis.hu/mental/

Tanulmányi csoport:

E-mail: mental-tanulmanyi@public.semmelweis-univ.hu

Cím: 1089, Budapest, Nagyvárad tér 4. (XIX. emelet, 1908. szoba)

Tel: (1) 459-1500 / 56525-es mellék

Fax: (1) 214-5685

Ügyfélfogadás:

Hétfő: nincs ügyintézés

Kedd: nincs ügyintézés

Szerda: 9:00 – 12:00

Csütörtök: 13:00 – 15:30

Péntek: 9:00 – 12:00 és 13:00 – 16:00

Kérjük, hogy ügyintézőinket telefonon a fent megadott időpontokban keressék. Személyes ügyintézésre csak ügyfélfogadási időben, előre, e-mailen (mental-tanulmanyi@public.semmelweis-univ.hu) egyeztetett időpontban van mód.

Oktatásszervezéssel kapcsolatos ügyintézés:

Thoman Andrea ügyvivő szakértő

Tel: (1) 459-1500 / 56523 mellék;

E-mail: thoman.andrea@public.semmelweis-univ.hu

II. KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

INTERDISZCIPLINÁRIS CSALÁDTUDOMÁNYI MESTERKÉPZÉSI SZAK

1. **A mesterképzési szak megnevezése:** interdiszciplináris családtudomány (Interdisciplinary Family Studies MA)
2. **A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:**
 - végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat
 - szakképzettség: okleveles interdiszciplináris családtudományi szakember
 - a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Expert in Interdisciplinary Family Studies
3. **Képzési terület:** társadalomtudomány
4. **A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok**
- 4.1. **Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe:** a társadalomtudományi képzési területről a szociális munka, szociálpedagógia, kulturális antropológia, szociológia, társadalmi tanulmányok.
- 4.2. **A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá**
 - a pedagógusképzés képzési terület szakjai,
 - a bölcsészettudomány képzési terület pszichológia, pedagógia, andragógia, néprajz alapképzési szakjai;
 - a társadalomtudomány képzési terület további (4.1. pontban nem említett) alapképzési szakjai;
 - az orvos- és egészségtudományi képzési területről egészségügyi gondozás és prevenció alapképzési szak védőnő szakiránya.
 - a gazdaságtudományok képzési terület alkalmazott közgazdaságtan, gazdaságelemzés, közszolgálati, gazdálkodási és menedzsment, emberi erőforrások alapképzési szakjai
 - valamint a jogi képzési terület osztatlan jogász szakja.
- 4.3. **A 9.4. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá:** azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.
5. **A képzési idő félévekben:** 4 félév
6. **A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma: 120 kredit**
 - a szak orientációja: elméletorientált (60-70 százalék)

- a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 6 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszer szerinti tanulmányi területi besorolása: 0313/0310

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik korszerű családtudományi, kapcsolatelméleti és a hozzájuk kötődő módszertani és gyakorlati ismeretek birtokában képesek a családok vizsgálatára fókuszáló tudományos tevékenységre, kutatásra és oktatásra, képesek továbbá ezen ismeretek magas szintű, társadalmi kontextust is tekintetbe vevő alkalmazására. Képesek megelőző, támogató, erőforrásokat feltáró és fejlesztő módon hatást gyakorolni a családi kapcsolatokra, beleértve a speciális helyzetű családokat és alternatív együttélési formákat. Képesek a családokkal és a közösségekkel foglalkozó szolgáltatási rendszerek, intervenciós programok integrált, tudományos alapokon nyugvó tervezésére, kifejlesztésére és koordinációjára. A családok jóllétének erősítésével hatást gyakorolnak a társadalmi folyamatokra és a tágabb társadalmi rendszerek működésére. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

A rendszerszemléletű családtudományi szakember

a) tudása

- Alapvető ismeretei vannak a családokkal kapcsolatos korszerű interdiszciplináris területeken, a pszichológiai, pedagógiai, szociológiai, demográfiai, történelmi, kulturális antropológiai, néprajzi, művészeti, etikai, vallástudományi és egyéb családtudományi vagy családokkal foglalkozó tudományágakban.
- Ismeri a családi rendszerek, a családi kapcsolatok és a családi működés elméleteit.
- Ismeri a család és a társadalom egyéb rendszerei közötti kapcsolatokat, a család társadalmi és kulturális kontextusának alapvető összefüggéseit.
- Ismeri a különféle családformák és alternatív együttélési módok sajátos működését, és segítésük sajátos szempontjait.
- Ismeri a családokkal kapcsolatos interdiszciplináris csapatmunka, univerzális és célzott intervenciós programok, szolgáltatások tervezésének és koordinációjának elméletét és gyakorlatát.
- Ismeri a családokat támogató rendszerekben folyó munka formáit, kereteit és hazai alapintézményeit.
- Ismeri a családtudományi kutatások elméletét és módszertanát.
- Ismeri a hatékony szakmai kommunikáció eszközeit.
- Ismeri az etikai normákat és alkalmazásuk szabályait a családokkal folytatott munka különböző szinterein.

b) képességei

Képes a családdal összefüggő elméletek és tapasztalatok kritikus értékelésére és továbbfejlesztésére.

- Képes a családok és a bennük élő egyének helyzetének, erőforrásainak és nem patológiás szintű működési zavarainak feltárására, differenciált, rendszerszemléletű, a társadalmi és kulturális kontextust figyelembe vevő leírására.
- Képes olyan szakmai identitás kifejlesztésére, amelynek középpontjában a család mint életforma értékelése, tisztelete és támogatása áll.
- Hatékony gyakorlati együttműködésre képes a családokkal foglalkozó egyéb tudományágak és segítő szakmák képviselőivel.
- Képes családtudományi kutatások tervezésére, kivitelezésére és feldolgozására.
- Képes kutatási eredmények és közlemények elemzésére, kritikus értékelésére, és az új, bizonyítékon alapuló eredmények gyakorlati alkalmazására.
- Képes tudományos ismeretek és eredmények magas fokú, hatékony kommunikációjára, prezentációjára, és képviselésére szakmai és nem szakmai közegben.
- Képes a családokat érintő szakpolitikai koncepciók, intézkedések hatásainak elemzésére.
- Képes önismerete, elméleti és módszertani tudásanyaga integrálásával, etikusan végezni munkáját.
- Képes folyamatos szakmai megújulásra.

c) attitűdje

Szakmai munkája során nyitott és empatikus.

Szakmai identitásának része a család mint életforma értékelése, tisztelete és támogatása.

Szakmai munkája során elkötelezettség, felelősségtudatosság, és etikai érzékenység jellemzi.

Szakmai tevékenységek során önreflexív.

Készséggel vállal munkát interdiszciplináris teamben.

d) autonómiája és felelőssége

Munkáját minden körülmények között felelősen, a családdal foglalkozó tudományterületek értékeit, alapelveit és friss tudományos eredményeit figyelembe véve, elméleti és gyakorlati megalapozottsággal végzi és képviseli.

- Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékközösség mellett.
- Autonóm módon képes felismerni szerepét és helyét a családokkal és a családokért végzett munkában és a társszakmákkal való együttműködés során, a segítő munka közvetlen gyakorlatában, a különböző szinteken megvalósított team munkában.
- Tevékenységét a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzés, a saját tevékenységre vonatkozó reflexiók jellemzik.
- Elméleti és módszertani ismereteinek birtokában, szakmai kapcsolatrendszerén keresztül autonóm módon felelősen alkalmazza a családokkal való foglalkozás során hatékony feladatmegoldást elősegítő preventív és korrektív módszereket.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. A szakmai ismeretek jellemzői

A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- társadalomtudományok (családtudomány, szociológia, családjog, családpolitika, szociálpolitika, kulturális antropológia, néprajz, humánökológia,) 30-40 kredit;
- bölcsészettudomány (pszichológiai és mentálhigiénés ismeretek) 20-30 kredit;
- további tudományterületek családra vonatkozó alapismeretei (jogtudomány, etika, közgazdaságtudomány, egészségtudomány, műszaki tudományok) 20-30 kredit;
- kutatómódszertan (módszertani alapok, kvantitatív és kvalitatív kutatások, irodalomkutatás módszertana, szakirodalomfeldolgozás) 15-20 kredit;
- választható speciális programok 10-15 kredit.

9.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

9.3. A képzést megkülönböztető speciális jegyek

A mesterképzés interdiszciplináris rendszerszemléletű megközelítése lehetőséget biztosít olyan szakemberek képzésére, akik képesek tudományos tevékenységre, kutatásra, oktatásra, valamint a családok támogatására.

9.4. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok alapján szükséges minimális kreditek száma 30 kredit az alábbi területek szerint:

- pszichológiai ismeretek legalább 10 kredit,
- társadalomtudományi ismeretek legalább 20 kredit.

A felsorolt ismeretek megszerzése a képzéssel párhuzamosan, de legkésőbb a második félév végéig teljesíthető.

III. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK

A képzésre jelentkezők figyelmébe

A mesterszak célja olyan szakemberek képzése, akik korszerű családtudományi, rendszer- és kapcsolatelméletek, valamint a hozzájuk kötődő módszertani és gyakorlati ismeretek birtokában képesek a családok vizsgálatára fókuszáló tudományos tevékenységre, kutatásra és oktatásra, különös tekintettel a családpolitikai tervezésre és elemzésre, képesek továbbá ezen ismeretek magas szintű, társadalmi kontextust is tekintetbe vevő alkalmazására. A családokkal kapcsolatos ismeretek bővülése a hallgatók saját életében, egyéni szinten, a családtagjaik szubjektív és objektív jóléte tekintetében is kulcsfontosságú, ugyanakkor a társadalmi kohézió erősítésének elengedhetetlen előfeltétele.

Tanulmányi kötelezettségek

A képzés tanulmányi követelményeire vonatkozóan a Semmelweis Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata az irányadó.

<https://semmelweis.hu/jogigfoig/dokumentumtar/szabalyzattar/szervezeti-es-mukodesi-szabalyzat/iii-konyv-hkr/>

Az egyes stúdiumokhoz tartozó követelményekről és határidőkről a honlapon keresztül részletes tájékoztatást kapnak hallgatóink. Az egyes stúdiumok tananyaga az előadásokon elhangzottakból, a gyakorlatokon elsajátítottakból és a kötelező irodalomból tevődik össze.

Beiratkozás

A hallgatói jogviszony létesítésekor

- az állami ösztöndíjjal felvételt nyert hallgatók beiratkozáskor nyilatkozatot írnak alá, melyben vállalják az állami ösztöndíjjal támogatott képzésnek a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvényben rögzített feltételeit.
- a hallgatók hallgatói szerződést kötnek az egyetemmel. Az önköltségi díj fizetésére kötelezett hallgató csak abban az esetben iratkozhat be a következő szemeszterre és folytathatja a képzést, amennyiben a befizetést igazoló dokumentumot vagy annak másolatát leadja, illetve ha részletfizetési kedvezmény vagy fizetési haladék iránti kérelme van folyamatban.

Jelenléti kötelezettség, hiányzások

A Semmelweis Egyetem Kreditrendszerű Tanulmányi és Vizsgaszabályzatával összhangban. Az aláírás megszerzésének feltétele a gyakorlatokon és előadásokon való legalább 75%-os részvétel. A képzés levelező jellégéből fakadóan az órák blokkokban kerülnek oktatásra, ezért a jelenléti kötelezettség teljesíthető az összes óra 75%-án való részvétellel, függetlenül az egyedi tárgyak óráin való részvételtől.

Információk hallgatóknak

A hallgatók minden képzéssel kapcsolatos aktuális tudnivalókról és az egyes stúdiumok követelményeinek részleteiről az intézet honlapjáról (semmelweis.hu/mental/) tájékozódhatnak.

"Fórumok"

A hallgatók és a tanári kar közötti szervezett információcserére szolgálnak. A fórumszerű megbeszélésekre többféle lehetőség van. A hallgatók közvetlenül és/vagy választott képviselőik révén fordulhatnak az Intézet oktatói testületéhez.

Hallgatói Önkormányzat (HÖK) Irodája

1089 Budapest, VIII. Nagyvárad tér 4. (Akvárium) fszt. 3.

Tel: 210-2930/56100, Fax: 210-4407

Esélyegyenlőségi koordinátor

Horváth Balázs

E-mail: horvath.balazs@semmelweis-univ.hu

Tel: 06-20-825-8426

Tanári kar

A képzés tanári kara főállású és részállású intézeti munkatársakból, külső (szerződéses) munkatársakból, önkéntes munkatársakból és szakértőkből áll. A teljes stáb nyomon követi, illetve értékeli a hallgatók tanulmányi munkáját és fejlődését.

Kutatás, hallgatói visszajelzés

A képzési program fejlesztésének fontos módja hatékonyságának empirikus kutatása és az eredmények visszacsatolása a curriculumba. Ennek megvalósításához időről időre segítséget várunk a hallgatóktól kutatási anyagok, valamint hallgatói visszajelző kérdőívek kitöltésében.

Szakanyagok

A kötelező és ajánlott irodalom egy része (az Intézet által készített vagy az Intézet gondozásában megjelent jegyzetek) rendelést követően megvásárolhatóak. A könyvrendelés és vásárlás pontos menetéről részletes információk az Intézet honlapján találhatóak. Az egyes tantárgyak megadott kötelező és ajánlott irodalomjegyzékében szereplő források beszerzése a hallgatók feladata.

Kiadványaink

A 2006-ban alapított, félévenként megjelenő European Journal of Mental Health olyan nemzetközi lap, amely angol és német tanulmányaival, 9 nyelven közölt absztraktjaival elsősorban a kelet-közép-európai mentálhigiénés szakembereknek juttat közös érdeklődésre számító szakanyagokat, és kíván preventív szemléletet közvetíteni.

A szakmai kapcsolattartás és tudományos fórum céljait szolgálja az Embertárs című ökumenikus lelkipásztori és mentálhigiénés folyóirat, amelyet 2003-ban hoztak létre volt hallgatók, és amelynek szakmai felügyeletét Intézetünk munkatársai látják el.

IV. TANTÁRGYI HÁLÓ

			Félévi óraszámok					
Stúdiumok		Elmélet / gyakorlat	I.	II.	III.	IV.	Számonkérés módja (kollokvium í/sz, gyakorlati jegy, aláírás)	Kredit
1. Társadalomtudományok			38	38	38	20		39
1.1.	A család fogalma és megjelenési formái , családszociológiai iskolák	elmélet	14				kollokvium, í	4
1.2.	Változó szerepek a családban (apák, anyák, nagyszülők)	elmélet		12			kollokvium, í	3
1.3.	Család és kultúra	elmélet		14			kollokvium, sz	4
1.4.	A család mint a társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődésének színtere	elmélet			14		kollokvium, í	4
1.5.	A családot körülvevő intézményrendszerek	elmélet	10				gyakorlati jegy	3
1.6.	Interperszonális kapcsolatok	gyakorlat	14				gyakorlati jegy	4
1.7.	Nemi szerepek	elmélet			12		kollokvium, í	4
1.8.	Életfordulók I.: születés és halál	elmélet		12			kollokvium, sz	3
1.9.	Életfordulók II.: kapcsolatlétesítés, kapcsolatbomlás	elmélet			12		kollokvium, í	4
1.10.	Önkéntesség, civil szféra	elmélet				10	kollokvium, í	3
1.11.	Egyszülős családok, örökbefogadás, mozaikcsalád	elmélet				10	kollokvium sz	3

2. Bölcsészettudományok			14	30	28	16		24
2.1.	Fejlődépszichológia	elmélet	14				kollokvium, sz	4
2.2.	Személyiség- és szociálpszichológia	elmélet		14			kollokvium, sz	4
2.3.	Családpaszichológia, családi rendszerszemlélet	elmélet		16			kollokvium, sz	5
2.4.	Családi életre nevelés és szexuális nevelés a XXI. században	elmélet				16	gyakorlati jegy	4
2.5.	Családokkal kapcsolatos intervenció módszerek I.	gyakorlat			8		kollokvium, sz	2
2.6.	Családi kommunikáció	elmélet			12		kollokvium, sz	3
2.7.	Iskola és család	elmélet			8		gyakorlati jegy	2
3. További tudományterületek családot érintő alapismeretei			14	10	12	44		23
3.1.	Jogi alapismeretek	elmélet				8	kollokvium, í	2
3.2.	Bioetika	elmélet				8	kollokvium, í	2
3.3.	Közgazdaságtudomány és a család	elmélet			12		kollokvium, í	3
3.4.	Egészségtudomány	elmélet	14				kollokvium, í	4
3.5.	A család és a környezet	elmélet				8	kollokvium, í	2
3.6.	Család a médiában	gyakorlat				12	gyakorlati jegy	3
3.7.	Vallástudomány	elmélet		10			kollokvium, sz	3

3.8.	Közpolitikai elemzések	gyakorlat				16	gyakorlati jegy	4
4. Kutatásmódszertan a társadalomtudományokban			26	14	14	0		16
4.1.	A kutatásmódszertan alapjai	elmélet	18				kollokvium, í	5
4.2.	Kvalitatív adatelemzés	gyakorlat		14			gyakorlati jegy	4
4.3.	Kvantitatív adatelemzés	gyakorlat			14		gyakorlati jegy	4
4.4.	Az irodalomkutatás módszertana	gyakorlat	8				gyakorlati jegy	3
5. Kötelezően választható kurzusok			8	8	8	8		6
5.1.	Projekttervezés I .	gyakorlat		8			gyakorlati jegy	3
5.2.	Projekttervezés II.	gyakorlat			8		gyakorlati jegy	3
5.3.	Projekttervezés III .	gyakorlat				8	gyakorlati jegy	3
5.4.	Tudományos publikációk készítésének és prezentációjának módszertana	gyakorlat	8				gyakorlati jegy	3
6. Szabadon választható kurzusok			8	8	8	8		6
6.1.	Hivatásápolás és kiégésmegelőzés	gyakorlat			8		gyakorlati jegy	3
6.2.	Idegennyelvű tudományos írásmű készítése, konferencia és workshop idegen nyelven	gyakorlat		8			gyakorlati jegy	3

6.3.	Személyközpontú segítő kapcsolat	gyakorlat	8				gyakorlati jegy	3
6.4.	Családokkal kapcsolatos intervenciós módszerek II. (mediáció)	gyakorlat				8	gyakorlati jegy	3
6.5.	Családfókuszú módszerek használata a közszolgáltatási rendszerekben	gyakorlat			8		gyakorlati jegy	3
7. Szakdolgozat			0	0	2	4		6
7.1.	Szakdolgozati szeminárium I.	gyakorlat			2		gyakorlati jegy	2
7.2.	Szakdolgozat szeminárium II.	gyakorlat				4	gyakorlati jegy	4
8. Összesen			108	108	110	100		120
Félévi kreditszámok			33	32	34	31		130